

Gdańsk, dnia 07 czerwca 2024 r.

PS-V.862.2.2024.[...]*

Pan
[...]*
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Człuchowie

Uwagi i wnioski oraz zalecenia pokontrolne

Z kontroli problemowej przeprowadzonej na podstawie art. 10 ust. 1 oraz 111 i 112 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j. t. Dz. U. z 2024 r., poz. 475) w **Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie, ul. Jerzego z Dąbrowy 1a, 77-300 Człuchów**, zwanym w dalszej części niniejszych wniosków „Urzędem Pracy”, „PUP” lub jednostką kontrolowaną. Kontrolę przeprowadził zespół złożony z pracowników Oddziału Służb Zatrudnienia w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w składzie: [...]* – starszy inspektor wojewódzki i [...]* - starszy inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego). Kontrolę przeprowadzono w dniach 21 marca oraz 10 i 11 kwietnia 2024 r. z upoważnienia Wojewody Pomorskiego z dnia 14 marca 2024 r. nr PS-V.0030.2.2024.[...]* (upoważnienia jednostkowe nr 72/2024, 73/2024). Kontrolujący przed przystąpieniem do czynności kontrolnych złożyli oświadczenie o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie ich z udziału w przedmiotowej kontroli. Kontrolę wpisano do książki kontroli (1/2024).

[Dowód: akta kontroli - karta nr 16-17]

Temat i zakres kontroli: poprawność procesu rejestracji osób bezrobotnych i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia.

Tryb kontroli: planowa w trybie zwykłym.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2023 r. - 31.12.2023 r.

Ilekroć w niniejszych wnioskach i uwagach pokontrolnych użyto następujących skrótów, oznaczają one:

- **ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub ustawa** - ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j. t. Dz. U. z 2024 r., poz. 475),

- **rozporządzenie wykonawcze** - rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 667).

Ostatnia przeprowadzona przez Wojewodę Pomorskiego kontrola w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie przeprowadzona w roku 2021 w zakresie realizacji i finansowania szkoleń bezrobotnych wykazała nieprawidłowości, co skutkowało sformułowaniem zaleceń pokontrolnych. Jednostka kontrolowana poinformowała Wojewodę Pomorskiego przyjęciu i wykonaniu zaleceń pokontrolnych. W roku 2023 do Wojewody Pomorskiego nie wpłynęła skarga na działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie.

Ustalenia organizacyjne

W okresie objętym kontrolą osobą kierującą Powiatowym Urzędem Pracy w Człuchowie i upoważnioną na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z art. 9 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez Zarząd Powiatu Człuchowskiego do podpisywania decyzji administracyjnych był Pan [...] * Dyrektor PUP (Pełnomocnictwo - uchwała nr 183/43/2016 Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 4 kwietnia 2016 roku) oraz Pani [...] * – Zastępca Dyrektora (upoważnienie Starosty Człuchowskiego z dnia 1 czerwca 2020 roku nr ORG.077.44.2020).

Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Człuchowskiego działającą w formie jednostki budżetowej wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, wykonującą zadania samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy określone w art. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Statut Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie przyjęty uchwałą nr LII/251/2010 Rady Powiatu Człuchowskiego z dnia 27 października 2010 r.

Według przyjętej i zatwierdzonej uchwałą zarządu powiatu człuchowskiego struktury organizacyjnej zadania objęte kontrolą realizowane są w pionie Dyrektora Urzędu przez Dział Ewidencji i Świadczeń kierowany przez Panią [...] * - kierownika działu (upoważnienie Starosty Człuchowskiego do podpisywania decyzji administracyjnych – zarządzenie nr 33/2021 z dnia 8 września 2021 r.). Pracownicy dokonujący rejestracji osób bezrobotnych w Dziale Ewidencji

Świadczeń to: Pani [...] – specjalista ds. rejestracji i Pani [...] – specjalista ds. rejestracji od 1 września 2023 r. wcześniej pracownik rejestracji – pomoc administracyjna.

W ramach czynności kontrolnych badaniu poddano proces rejestracji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, prowadzenia postępowania administracyjnego i wydania decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia, prawidłowość dokumentowania wydatkowanych z Funduszu Pracy środków na świadczenia z tytułu bezrobocia oraz w jakim stopniu ewentualnie stwierdzone nieprawidłowości rzutują na legalność i prawidłowość gospodarowania środkami publicznymi.

Na podstawie okazanego do kontroli rejestru osób zarejestrowanych w 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie prowadzonym w formie papierowej ustalono, iż w okresie tym zarejestrowano 2911 osób (ostatnia pozycja w rejestrze) bezrobotnych i poszukujących pracy. Do oceny przedmiotu kontroli zespół kontrolny losowo wybrał i przeanalizował akta 65 osób (2,20 %). Akta poddane weryfikacji wymienione według pozycji w rejestrze: 42, 60, 65, 64, 80, 81, 1000, 1002, 1005, 1006, 1009, 2760, 1013, 1016, 1018, 1020, 1021, 1022, 1025, 1026, 1028, 1030, 1034, 1032 druga rejestracja 31.07.2023, 23, 61, 1532, 85, 82 druga rejestracja 4.07.2023, 83, 84, 63, 62, 1160, 1001, 1003, 1004, 2754, 1007, 1008, 1010, 1011, 1012, 1891, 1014, 1015, 1017, 1019, 1036, 1037, 1040, 1044 - druga rejestracja 6.11.2023, 2073, 1023, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1038, 1039, 1041, 1024.

Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Kontrolujący, co do zasady pozytywnie oceniają realizację zadań kontrolowanego urzędu w przedmiocie rejestracji osób bezrobotnych. Działania Urzędu Pracy w procesie rejestracji osób bezrobotnych uwzględniają zasady postępowania objęte rozporządzeniem wykonawczym w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 667) oraz ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Nie stwierdzono naruszenia zasad rejestracji osób ubiegających się o zarejestrowanie, jako bezrobotne zarówno przy rejestracji osobistej w powiatowym urzędzie pracy jak też rejestracji elektronicznej poprzez system teleinformatyczny praca.gov.pl (lub za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej ePUAP).

Poddane kontroli karty rejestracyjne bezrobotnego i poszukującego pracy zawierały wymagane dane określone rozporządzeniem wykonawczym. W aktach znajdowały się wymagane własnoręcznie podpisane oświadczenia bezrobotnych i poszukujących pracy

utrwalone w postaci papierowej. Kontrolowany Urząd realizuje obowiązek wynikający z § 7 rozporządzenia wykonawczego oraz przestrzega terminów rejestracji wynikających z § 8 rozporządzenia wykonawczego. W aktach znajduje się potwierdzona informacja o przekazaniu osobie zarejestrowanej informacji o przysługujących jej prawach i obowiązkach oraz formach pomocy wynikających z ustawy.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych wydanych w przedmiocie kontrolowanym stwierdzono naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym głównie art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym w decyzji należy podać m.in. jej podstawę prawną. W myśl utrwalonego orzecznictwa sądowego podstawa prawna decyzji powinna zostać powołana dokładnie, ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów prawa materialnego i formalnego oraz z podaniem źródeł ich publikacji. Między innymi takie uchybienia ujawniono w decyzji nr 101/01/23 z dnia 10.03.2023 r. gdzie w podstawie prawnej dotyczącej przyznania prawa do zasiłku nie przywołano pełnej podstawy prawnej tj. pominięto art. 71 ust. 1 pkt 2 li a-i i ust. 2 ustawy. W decyzji 367/08/232 wskazano błędną podstawę prawną utraty prawa do stypendium z tytułu odbywanego stażu (art. 53 ust. 6 ustawy).

Nadto w decyzjach o uznaniu za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku w podstawie prawnej kontrolowany organ pomija artykuły ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczące wysokości zasiłku oraz okresu jego pobierania.

W decyzji nr 103/04/23 w sprawie utraty statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nie przywołano pełnej podstawy prawnej tj. pominięto art. 71 ust 1 ustawy stanowiący, iż prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługuje tylko bezrobotnemu.

Należy też wskazać, iż w decyzjach administracyjnych w szczególności o utracie statusu bezrobotnego i odmowie przyznania świadczeń dla bezrobotnych kontrolowany organ zatrudnienia w sposób lakoniczny stosuje uzasadnienie faktyczne decyzji. Strona na podstawie otrzymanej decyzji nie jest w stanie stwierdzić, które okresy pracy zostały jej zaliczone do okresu stanowiącego podstawę przyznania czy też odmowy prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Stanowi to naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 K.p.a., który stwierdza, iż decyzja powinna zawierać między innymi uzasadnienie faktyczne i prawne, oraz art 107 § 3 K.p.a., który precyzuje szczegółowo wymogi, jakie musi spełniać uzasadnienie faktyczne decyzji.

W oświadczeniu bezrobotnego (poz. rej. 62) nie zweryfikowano w sposób dostateczny danych zawartych w tym oświadczeniu, co skutkuje pozostawieniem w aktach dwóch

sprzecznych ze sobą oświadczeń bezrobotnego, w których w jednym potwierdza, że jest zdolny i gotowy do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie, natomiast w drugim oświadczeniu złożonym na oddzielnym druku, że nie jest zdolny i gotowy do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. W aktach brak adnotacji o weryfikacji oświadczeń, tymczasem zdolność i gotowość do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy ma decydujący wpływ na możliwość nabycia i posiadania statusu osoby bezrobotnej.

W sprawie dotyczącej bezrobotnego /numer bezrobotnego w rejestrze w powiatowym urzędzie pracy 091110/00006/ po pozyskaniu informacji z NFZ o zbiegu ubezpieczenia zdrowotnego wymienionej osoby nie przeprowadzono w sposób skuteczny postępowania w celu ustalenia daty utraty przez zainteresowanego statusu bezrobotnego z powodu podjęcia pracy.

Kontroli poddano również sposób realizowania i respektowania przez Urząd Pracy realizacji zobowiązania nałożonego na zarejestrowanych bezrobotnych wynikających z przyznanego im statusu osoby bezrobotnej, to jest potwierdzania gotowości do podjęcia zatrudnienia (art. 33 ust 3 ustawy). Kontrolowany Urząd prowadzi rzeczony karty stawiennictwa w postaci papierowej, gdzie bezrobotny potwierdza podpisem przyjęcie do wiadomości wyznaczoną datę stawiennictwa oraz potwierdza podpisem faktyczną datę stawiennictwa w Urzędzie w ww. celu. W toku kontroli ujawniono, iż Urząd Pracy nie posiada wszystkich wybranych do kontroli kart stawiennictwa, a przedstawione do kontroli karty w przeważającej większości nie zawierały wymaganych informacji i prowadzone były bez zachowania staranności z naruszeniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych (vide – akta kontroli).

W poniższej tabeli wyartykułowano nieprawidłowości stwierdzone w kartach stawiennictwa.

Numer bezrobotnego w rejestrze w powiatowym urzędzie pracy	Stwierdzone nieprawidłowości *
130117/00003	Brak potwierdzenia stawiennictwa osoby bezzwrotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonych terminach 10.11.2023 i 09.01.2024.
080300/0004	Brak potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonym terminie 26.03.2024. Osoba z prawem do zasiłku dla bezrobotnych pozostająca w ewidencji osób bezrobotnych.

Numer bezrobotnego w rejestrze w powiatowym urzędzie pracy	Stwierdzone nieprawidłowości *
050617/00004	Brak potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonym terminie na dzień 16.12.2024. oraz brak wskazania faktycznej daty stawiennictwa na dzień 20.12.2023. Osoba z prawem do zasiłku dla bezrobotnych pozostająca w ewidencji osób bezrobotnych.
120615/00001	Brak faktycznego potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonych terminach na dzień 30.06, 09.10, 04.12.2023, 03.01, 15.01, 02.02, 07.05.2024. W karcie adnotacja pośrednika pracy o treści – zwolnienie lekarskie od 30.12.2023 r. do 14.01.2024 r.
040107/0001	Brak faktycznego potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonym terminie na dzień 04.12.2024 w wierszu tym w kolumnie 5 potwierdzono faktyczną datę stawiennictwa bezrobotnego - 13.12.2023 r. (data po upływie 7 dni od daty wyznaczonej do stawiennictwa). Osoba z prawem do zasiłku dla bezrobotnych pozostająca w ewidencji osób bezrobotnych. W aktach brak usprawiedliwienia niestawiennictwa w wyznaczonym na dzień 04.12.2023 r.
210699/0040	Brak faktycznego potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonym terminie na dzień 29.06.2023 r., 29.11.2023 r. i 28.05.2024 r.
071201/0002	Brak faktycznego potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonym terminie na dzień 04.12.2023 w wierszu tym w kolumnie 5 potwierdzono faktyczną datę stawiennictwa bezrobotnego - 11.12.2023 r. Na wyznaczony termin stawiennictwa na dzień 05.02.2024 r bezrobotny zgłosił się w dniu 06.02.2024 r. a na dzień 03.04.2024 r. w dniu 04.04.2024 r. W aktach brak usprawiedliwienia niestawiennictw w wyznaczonych terminach.
091100/0010	Brak faktycznego potwierdzenia stawiennictwa osoby bezrobotnej w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy w wyznaczonych terminach na dzień 05.10.2023 r., 23.11.2023r., 24.01.2024 r., 22.03.2024 r.

*karta stawiennictwa kolumna 5 - faktyczna data i podpis osoby bezrobotnej, kolumna 6 podpis pracownika

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wykazanymi w powyższej tabeli zobowiązano Urząd Pracy do złożenia pisemnych wyjaśnień. Z treści wyjaśnień wynika, iż kontakty z osobami bezrobotnymi są odnotowywane w systemie teleinformatycznym „SyriuszStd”. W ocenie kontrolujących nie wyczerpuje to w sposób skuteczny wykonania ocenianego obowiązku, a wykazane działanie Urzędu Pracy w rzeczonyj kwestii narusza nie tylko przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ale też zasady postępowania administracyjnego. Artykuł 14 § 1a Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, iż sprawy należy prowadzić i załatwiać w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym,

podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią. Skoro sprawy potwierdzania gotowości do podjęcia pracy osób bezrobotnych prowadzone były w postaci papierowej poprzez wyznaczanie terminów obowiązkowych wizyt osób bezrobotnych w kartach stawiennictwa, to karty te powinny być zgodnie z treścią art. 14 § 1a K.p.a. należycie i starannie uzupełniane. W świetle obowiązujących przepisów Urząd Pracy jest umocowany i zobligowany do wyznaczania osobom bezrobotnym terminów stawiennictwa w celu ustawowo określonym i to na Urzędzie Pracy spoczywa obowiązek monitorowania jego wykonania przez bezrobotnego, bowiem brak realizacji przez bezrobotnego rzeczzonego obowiązku obliguje organ zatrudnienia do pozbawienia takiej osoby statusu bezrobotnego (art. 33 ust 3 i 4 pkt 4 ustawy). Z art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy wynika, że starosta ma wyłączną kompetencję do usprawiedliwienia niestawiennictwa bezrobotnego w wyznaczonym terminie pod warunkiem zgłoszenia przez bezrobotnego uzasadnionej przyczyny niestawiennictwa w ciągu 7 dni. Należy wskazać, iż w świetle przywołanych wyżej przepisów bezrobotny nie jest uprawniony do samodzielnego modyfikowania terminów stawiennictwa w dogodny dla siebie sposób. Zgodnie z zasadą pisemności postępowania administracyjnego, w aktach sprawy powinna pozostać adnotacja o usprawiedliwieniu niestawiennictwa bezrobotnego. Kontrolujący stwierdzili jednak brak w dokumentach odpowiedniej adnotacji o usprawiedliwieniu bezrobotnemu niestawiennictwa w wyznaczonym terminie. Natomiast każdy przypadek nieusprawiedliwienia niestawiennictwa przez bezrobotnego w ciągu 7 dni, lub uznania przez organ, że podana przez bezrobotnego przyczyna niestawiennictwa jest nieusprawiedliwiona, powinna nastąpić zgodnie z treścią art. 33 ust. 4 pkt 4 ustawy utrata statusu bezrobotnego. Tymczasem, co wykazano w kontrolowanych kartach stawiennictwa bezrobotni niejednokrotnie stawiali się w Urzędzie Pracy po upływie wyznaczonego terminu stawiennictwa, co pomimo braku adnotacji o usprawiedliwieniu przez PUP niestawiennictwa nie skutkowało utratą przez nich statusu bezrobotnego.

Stwierdzone nieprawidłowości w ocenie kontrolujących były skutkiem przyjęcia i stosowania błędnej praktyki, niedochowania należytej staranności w przestrzeganiu prawa oraz braku dostatecznego nadzoru nad realizacją rzeczzonego zadania.

Osoby bezpośrednio odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości to dyrektor jednostki kontrolowanej oraz zatrudnieni pracownicy ewidencji świadczeń i pośrednicy pracy (imienna lista pracowników w aktach kontroli).

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości wpłynęły istotnie na ocenę ogólną kontroli w przedmiocie wydawania decyzji administracyjnych i przyznawania świadczeń dla bezrobotnych. Uwagi wymienione w niniejszym dokumencie mogły pośrednio wpłynąć na prawidłowość wydatków z Funduszu Pracy w ramach kontrolowanego zadania.

Mając powyższe na względzie oraz kryteria oceny kontroli wymienione w planie kontroli kontrolujący ocenili wykonywanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie kontrolowanych zadań (tj. poprawność procesu rejestracji osób bezrobotnych i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia) na poziomie – **pozytywna z nieprawidłowościami (11/15).**

Natomiast realizacja zadań jednostki kontrolowanej w zakresie potwierdzania gotowości do podjęcia pracy będzie przedmiotem odrębnej kontroli.

Zalecenia:

1. Stosowanie pełnej i poprawnej podstawy prawnej w decyzjach administracyjnych.
2. Stosowanie w wydawanych decyzjach administracyjnych wyczerpującego uzasadnienia prawnego i faktycznego.
3. Bezwzględne przestrzeganie, monitorowanie i dokumentowanie obowiązku potwierdzania przez bezrobotnych gotowości do podjęcia pracy.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do

powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie, drugi egzemplarz pozostaje w aktach Oddziału Służb Zatrudnienia Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Z up. WOJEWODY POMORSKIEGO

[...]*

DYREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

[...]* - wyłączenie jawności informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902 z późn. zm.) w związku z art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 z późn. zm.) przez Kierownika Oddziału Służb Zatrudnienia Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.